

Infectiepreventie: risico's in de gehandicaptenzorg

In de gehandicaptenzorg is het risico van verspreiding groot, door de vele contactmomenten, diversiteit van de doelgroep én de aard van de zorgverlening.

1. De doelgroep is divers

In de gehandicaptenzorg heb je te maken met verschillende doelgroepen en zorgvragen waardoor je niet altijd op dezelfde manier kan werken.

“Tijdens het douchen van Ton hoorde ik dat Clara viel. Met mijn handschoenen aan en schort om heb ik haar overeind geholpen.”

2. Huiselijkheid is belangrijk

In de gehandicaptenzorg is het een uitdaging om een balans te vinden tussen huiselijkheid en infectiepreventie.

“Ik ga toch niet in een schort lopen, omdat Joop een BRMO heeft? Dat ziet er ongezellig uit. Hij is niet eens ziek!”

3. Schoon gedrag aanleren is moeilijk

Ook het vinden van een balans tussen het stimuleren van zelfredzaamheid en goede persoonlijke- en omgevingshygiëne is een uitdaging.

“Laatst was ik op huisbezoek bij Marie om samen schoon te maken. Ze had nog steeds dezelfde kleren aan en er was alleen afwasmiddel. Het vaatdoekje lag op de grond.”

4. Veel zorgcontacten, veel verspreidingskansen

In de gehandicaptenzorg zijn er veel verschillende zorgcontacten en locaties, waardoor er een grotere kans is op verspreiding van infectieziekten.

“Als taxichauffeur kom ik overal. Het is best een uitdaging om cliënten van 8 dagbestedingslocaties op tijd te halen en brengen.”

5. Medewerkers zijn agogisch geschoold

In opleidingen wordt weinig aandacht besteed aan infectiepreventie.

“Ik heb tijdens mijn opleiding nooit iets geleerd over infectiepreventie. Ik vind het vooral belangrijk dat de cliënt gelukkig is.”

Met 5 pijlers staat infectiepreventie als een huis!

Wereldwijd overlijden jaarlijks zo'n 700.000 mensen aan de gevolgen van een infectie met een multiresistente bacterie. Help mee om verspreiding van infectieziekten te voorkomen!

Voorkom verspreiding

Als een cliënt een infectieziekte of multiresistente bacterie heeft, kan er een vorm van isolatie nodig zijn om verspreiding te voorkomen. Je werkt dan met persoonlijke beschermingsmiddelen zoals een mondkapje, schort en handschoenen.

Werk schoon in alles wat je doet

Denk aan (dienst) kleding, haren, nagels, sieraden en mobiele apparaten.

Zorg voor een schone werkomgeving

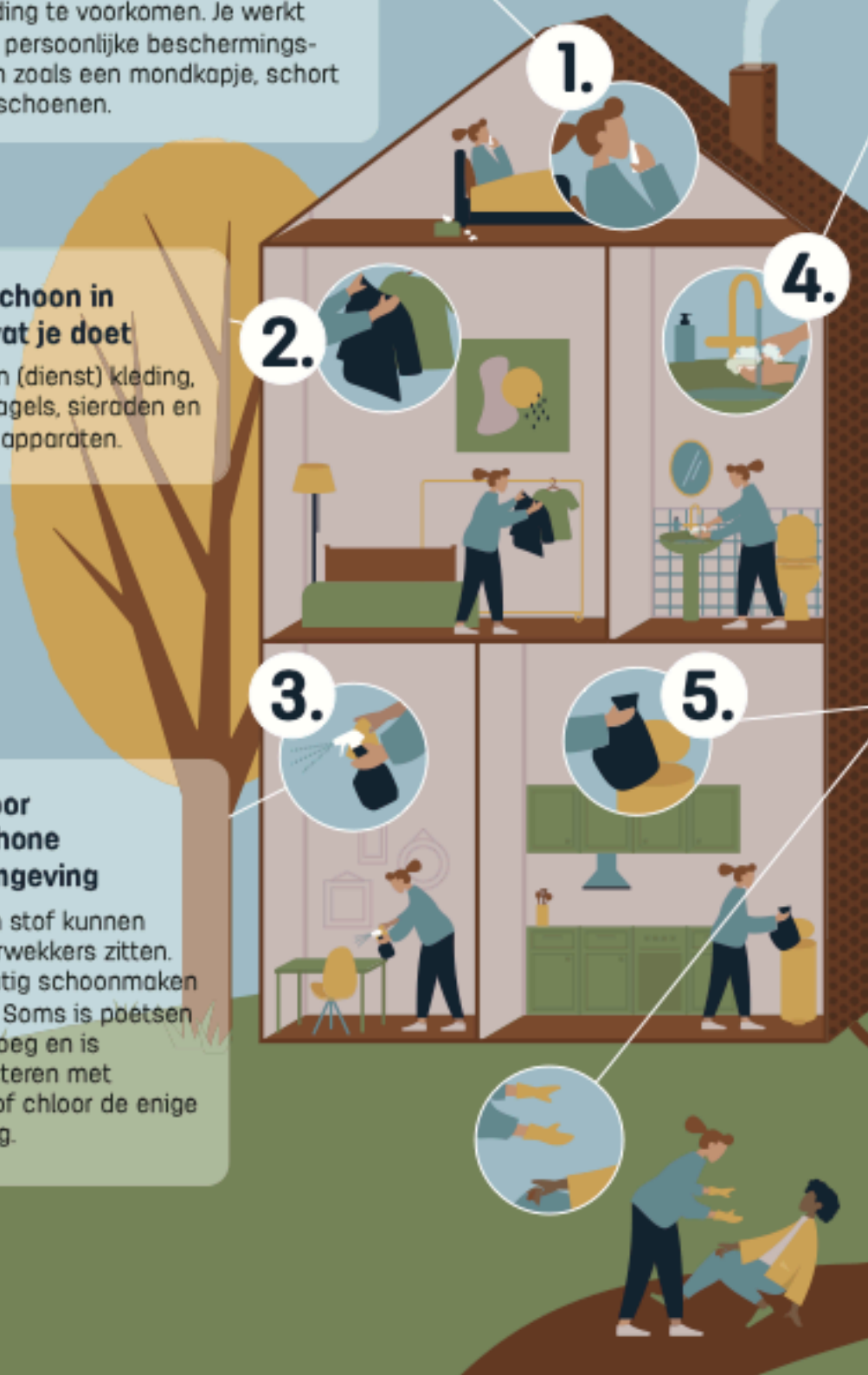
In vuil en stof kunnen ziekteverwekkers zitten. Regelmatig schoonmaken is nodig. Soms is poetsen niet genoeg en is desinfecteren met alcohol of chloor de enige oplossing.

Schone handen

Reinig of desinfecteer je handen op de juiste manier en de juiste momenten. Dit als belangrijkste methode om verspreiding te voorkomen.

Volg het protocol

Let op bij prik-, snij-, bijt- en spatincidenten. Hierbij kun je besmet raken met infectieziekten. Meld (vermoedens van) infecties van jezelf en cliënten. Volg het protocol om te bepalen wat je moet doen.

De sociale kaart van infectiepreventie

De wet publieke gezondheid verplicht de overheid ziektes te voorkomen en tijdig op te sporen om haar inwoners te beschermen en gezondheid te bevorderen. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de invulling en uitvoering van deze wet. De GGD heeft meestal de uitvoerende taak in de publieke infectieziektebestrijding.

GGD

Gemeentelijke Gezondheidsdienst
Niveau: Regionaal

De GGD heeft in opdracht van gemeenten samen met andere zorgprofessionals de uitvoerende taak in infectieziektebestrijding. De GGD monitort, geeft de bevolking voorlichting en preventieadvies en organiseert vaccinatieprogramma's. De GGD is een vangnet voor vragen. Zorgorganisaties zijn zelf eindverantwoordelijk voor hun infectiepreventiebeleid.

RIVM

Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
Niveau: Landelijk

Het RIVM zet zich in voor een gezonde bevolking en een duurzame, veilige en gezonde leefomgeving. Op de RIVM website kun je op wetenschappelijk onderzoek gebaseerde richtlijnen voor infectiepreventie en verschillende infectieziektes vinden. Bij een regio-overstijgende uitbraak coördineert het RIVM de bestrijding buiten de ziekenhuizen.

IGJ

Inspectie voor Gezondheidszorg en Jeugd
Niveau: Landelijk, regionaal en binnen organisaties.

De IGJ houdt toezicht op de GGD, zorginstellingen en zorgorganisaties op het gebied van infectiepreventie. De IGJ heeft per zorgsector verschillende toetsingskaders voor infectiepreventie opgesteld.

RZN ABR

Zorgnetwerken
Antibioticaresistentie
Niveau: Regionaal

Voor de nationale aanpak van antibioticaresistentie zijn regionale zorgnetwerken opgericht. Hun belangrijkste taak is het bevorderen van samenwerking tussen organisaties van langdurige, genezende en/of publieke gezondheidszorg. Het verbeteren van hygiënisch werken binnen organisaties is daarbij essentieel. Bekijk de pijlers op de andere zijde.

Deskundige Infectiepreventie

Niveau: Binnen organisaties

Een DI is een kwaliteitsfunctionaris voor infectiepreventie. De DI kan aan organisaties advies en ondersteuning geven over het voorkomen en bestrijden van infectieziektes en multiresistente bacteriën.

Huisarts of arts werkzaam in een zorginstelling

Niveau: Individueel

Vaak ziet de arts een patiënt met een infectieziekte als eerste. De arts meldt een meldingsplichtige infectieziekte bij de GGD. De arts heeft een coördinerende rol voor behandeling van een patiënt met multiresistente bacterie of infectieziekte in een thuisituatie of instelling.

